

Handleiding Profielwerkstuk 2018-2019 HAVO

M.W. van der Weerden

Inhoud:	Pagina
<i>ALGEMEEN</i>	3
<i>THEMAKEUZE</i>	3
<i>INSTRUCTIE</i>	4
<i>OVERSTAPPERS EN INSTROMERS</i>	6
<i>TOT SLOT</i>	6
<i>PLANNING</i>	7
<i>BIJLAGEN BIJ HANDLEIDING PROFIELWERKSTUK (PWS)</i>	9
<i>PLAN VAN AANPAK VOOR HET PROFIELWERKSTUK</i>	10
<i>EEN VOORBEELD VAN EEN PLAN VAN AANPAK</i>	11
<i>LOGBOEK PROFIELWERKSTUK</i>	12
<i>BRONNENLIJST PROFIELWERKSTUK</i>	13
<i>BEOORDELINGSLIJST FASE I</i>	14
<i>BEOORDELINGSLIJST FASE II</i>	15
<i>BEOORDELINGSLIJST FASE III + EINDCIJFER MONDELINGE PRESENTATIE</i>	16
<i>BEOORDELINGSLIJST FASE III + EINDCIJFER POSTERPRESENTATIE</i>	17
<i>BEOORDELINGSLIJST FASE III + EINDCIJFER SCHRIFTELIJK VERSLAG</i>	18
<i>KEUZEFORMULIER PROFIELWERKSTUK</i>	19
<i>INDEX</i>	20

Algemeen

Het schoolexamen omvat een profielwerkstuk (PWS). Dit is een werkstuk vergezeld van een presentatie (zie elders), dat betrekking heeft op minstens één groot vak binnen je vakkenpakket (**320 uur voor HAVO**). Het PWS is opgenomen in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). De toegekende studielast voor het PWS is 80 slu.

In principe worden de activiteiten voor het profielwerkstuk **zelfstandig** uitgevoerd. Met zelfstandig bedoelen we de werkvorm en niet dat je het in je eentje moet doen. **De school spreekt de voorkeur uit voor het werken in groepsverband.** Groepjes van twee personen lijken ideaal, groepjes van drie personen zijn ook mogelijk. Voor het werken in groepsverband geldt natuurlijk wel dat ieder afzonderlijk groepslid 80 sbu aan het PWS besteedt en dat vooraf de taakstelling van de afzonderlijke leden duidelijk is. Dit dient te gebeuren in overleg met je docent die jou bij het PWS begeleidt en beoordeelt (je zgn. themadocen = TD).

Het profielwerkstuk leidt tot een concreet en te beoordelen eindproduct dat op verschillende manieren kan worden gepresenteerd. Bij het PWS wordt niet alleen het eind**product** beoordeeld, maar ook het **proces**. Het profielwerkstuk wordt **voor** de aanvang van het centraal examen beoordeeld met een cijfer dat meetelt in het zogenaamde combinatiecijfer. Dit cijfer komt samen met de titel van je profielwerkstuk wel apart op je eindexamenlijst te staan. Er bestaat **geen** mogelijkheid om het profielwerkstuk te herkansen, ook als het profielwerkstuk met een onvoldoende cijfer wordt afgesloten!

Themakeuze

Het profielwerkstuk heeft dus betrekking op ten minste één groot vak uit jouw vakkenpakket. De aard van het PWS is een onderzoek of een ontwerp. Dit kan een literatuuronderzoek, een natuurwetenschappelijk onderzoek of sociaal-wetenschappelijk onderzoek, maar ook een technisch of creatief ontwerp zijn, afhankelijk van het vak. Je kunt bij je TD vragen wat een PWS voor zijn vak precies behelst.

Een scherp geformuleerde en goed afgebakende onderzoeksvraag is heel belangrijk voor het welslagen van het PWS. Het motto luidt bijna altijd: inperken en afbakenen. Voorkom zoveel mogelijk dat je lopende het onderzoek de onderzoeksvraag moet aanpassen of aanscherpen. Vaak is een onderzoeksvraag opgedeeld in meer deelvragen, waarmee je het onderzoek verdeelt in kleinere stappen. Je krijgt daarmee beter zicht op de haalbaarheid en je vergroot de kans dat je alle kanten van de onderzoeksvraag belicht.

In een onderzoeksvraag en de deelvragen wordt gevraagd naar het wie, wat, waar, welke, wanneer, hoe, waarom, waardoor, waarmee, waartoe etc.

Naar aard zijn er verschillende onderzoeksvragen:

- A. beschrijvende of beeldvormende: op basis van onderzoek beschrijf je een situatie of een persoon;
- B. vergelijkende: je probeert overeenkomsten en/of verschillen boven tafel te krijgen;
- C. verklarende: je zoekt antwoord op de vraag: 'hoe komt het dat...';

- D. waarde bepalende of evaluatieve: je geeft een oordeel over of een waarde aan een onderwerp;
- E. voorspellende: je onderzoekt hoe iets in de toekomst zal zijn;
- F. probleemoplossende: je probeert op basis van onderzoek een probleem op te lossen, of minstens hier een bijdrage aan te leveren.

Wanneer je iets gaat onderzoeken, formuleer je vooraf de uitkomsten die je op grond van het onderzoek verwacht. Dit heet het formuleren van een **hypothese**.

Instructie

In september van het examenjaar ontvang je digitaal de handleiding en instructie m.b.t. jouw profielwerkstuk. Je mentor of teamleider vertelt je daarbij wat precies de bedoeling van het PWS is, welke eisen eraan gesteld worden, hoe de beoordeling ervan geregeld is, etc.

Zoals je reeds gelezen hebt, behoort het PWS een **zelfstandig** uitgevoerde activiteit te zijn, waarbij een docent (de themadocent) een **begeleidende** rol heeft.

Vanaf het moment van instructie doe je er goed aan in overleg met je mentor op zoek te gaan naar een of twee partners met wie je denkt goed te kunnen samenwerken en goede afspraken te kunnen maken. Met hen kom je in goed overleg uiteindelijk tot een verantwoorde themakeuze met daarbij jouw (jullie) voorstel van begeleidende vakdocent. Deze TD's beslissen in principe of het thema zich leent voor een PWS. Voordat je echter zover bent, moet je verschillende vakdocenten raadplegen, literatuur naslaan, internet bezoeken, etc. en wanneer je er helemaal niet uitkomt de groslijst van mogelijkheden gebruiken (ter inzage bij je teamleider).

Alle themakeuzes worden door de teamleider verzameld en in overleg met de themadocenten wordt besloten welke themakeuzes gehonoreerd worden.

Daarna hoor je van je teamleider of je themakeuze is goedgekeurd en welke themadocent aan jou is toegewezen.

Plan van aanpak

Het is belangrijk dat je een volledig beeld krijgt van de activiteiten die nodig zijn om het PWS uit te voeren. Schrijf alle activiteiten op in de volgorde die nodig is om het PWS uit te voeren. Bijvoorbeeld deelvragen formuleren, onderzoeksoptzet uitwerken, achtergrondliteratuur verzamelen en bestuderen, gegevens verzamelen, gegevens ordenen en verwerken, verslag schrijven, etc.

Wanneer alle activiteiten zijn geïnventariseerd zet je er per activiteit het aantal uren bij dat je denkt nodig te hebben om de activiteit uit te voeren. De vraag 'Wie voert wanneer wat uit?' is van belang bij groepswork. Uit het plan van aanpak moet duidelijk naar voren komen wat de bijdrage is van elk afzonderlijk groepslid. Dit vereist dat de activiteiten van de afzonderlijke groepsleden gedetailleerd worden beschreven in het plan van aanpak en dat de individuele plannings op elkaar zijn afgesteld. Een standaard voorbeeld van een plan van aanpak is bijgevoegd.

Omdat bij het PWS behalve het eindproduct ook het proces beoordeeld wordt, speelt dit plan van aanpak een grote rol bij de 1^e beoordeling.

Logboek

Vanaf het eerste begin dien je van **alle** activiteiten die je verricht een administratie bij te houden in de vorm van een **logboek**. Dit logboek is een hulpmiddel bij het systematisch verzamelen van informatie en voor de docent is het een hulpmiddel om snel inzicht te krijgen in het gevolgde werkproces. In een logboek staat in ieder geval: datum, plaats, activiteit, begintijd, eindtijd, eventueel aangevuld met een resultaat of opmerking.

Het logboek is van groot belang voor jouw verantwoording van de studielast en voor de procesbeoordeling door de themadocent. Laat de themadocent dan ook je logboek regelmatig (minstens bij elk beoordelingsmoment) controleren! Een standaardformulier logboek maakt deel uit van de bijlagen.

Bronnen- en materialenmap

Kladblaadjes met aantekeningen, krantenknipsels, tussentijdse resultaten van een onderzoek, een overzicht van geraadpleegde boeken (literatuurlijst), etc. neem je op in een zgn. bronnen- en materialenmap.

Deze map is een hulpmiddel bij het systematisch verzamelen en ordenen van gegevens. Neem zoveel mogelijk hierin op want “onbelangrijke details” kunnen in een later stadium essentiële informatie blijken te zijn.

Een goed gedocumenteerde bronnen- en materialenmap is onmisbaar wanneer je de presentatie gaat uitwerken, bijvoorbeeld een schriftelijk verslag of een mondelinge presentatie. Orden de gegevens al vanaf het eerste begin zo precies mogelijk. Voorzie de materialen van een datum en vindplaats.

Hulp

De werkzaamheden voor het PWS voer je zo **zelfstandig** mogelijk uit. Wanneer het om groepswork gaat, voer je met de groepsleden alle activiteiten zo veel mogelijk zelfstandig uit.

Het kan echter voorkomen dat jij of jouw groep op problemen stuit, waardoor je vast dreigt te lopen en bijsturing van de docent nodig is. De oorzaak ligt soms buiten jezelf. Dan is het verstandig hulp van je themadocent te vragen. Hulp vragen in een dergelijke situatie gaat niet ten koste van je beoordeling.

Presentatie

De presentatie van een PWS hoeft zich niet te beperken tot een schriftelijk verslag, ook andere vormen zijn mogelijk. Sterker, je mag zelf kiezen welke vorm het best aansluit bij je capaciteiten. Probeer ervoor te zorgen dat je niet eenzijdig wordt in je presentatievorm over je hele studie heen bekeken.

Mogelijke presentatievormen zijn:

- een geschreven verslag;
- een essay of artikel;
- een mondelinge voordracht;
- het product van een ontwerpdracht en de bijbehorende documentatie;

- een presentatie met gebruik van media (video, PowerPoint, website, overhead etc.);
- een uitvoering (toneel, muziek, ballet) en/of
- het organiseren van een evenement.

Fasering en beoordeling

Bij het totstandkomen van het profielwerkstuk kun je drie werkfasen onderscheiden:

1. een oriëntatie- en keuzefase;
2. een informatiefase;
3. een schrijf/ontwerpfase afgesloten met een presentatie.

Tijdens dit gefaseerde proces worden contactmomenten met je themadocent ingebouwd die soms tot doel hebben je te sturen, te begeleiden en soms tot doel hebben je te beoordelen.

Er zijn **drie** beoordelingsmomenten, aan het eind van elke fase één. De weging van de drie afzonderlijke fases is: 1:1:3. De eerste twee beoordelingen hebben het karakter van een **proces**controle, bij de derde beoordeling wordt met name het eind**product** inhoudelijk beoordeeld. Bij de eerste twee beoordelingsmomenten kan de beoordeling naast het cijfer ook betekenen dat je niet een volgende fase in kunt gaan voordat er aanpassingen gepleegd zijn. De zgn. **no go's!** (zie beoordelingsformulieren)

Als bijlagen is er voor elk beoordelingsmoment een lijst met beoordelingscriteria opgenomen. Hierin staat precies wat er op elk moment van je verwacht wordt.

Raadpleeg deze lijsten in ieder geval voor elk 'inlevermoment', zodat je zeker weet dat je aan de eisen voldoet. Vraag aan je themadocent of hij deze lijsten gebruikt of dat hij andere criteria hanteert.

Overstappers en instromers

Voor overstappers van VWO naar HAVO die al beoordelingen voor (delen van) het PWS ontvangen hebben, geldt de omrekenformule **$0,8 \times C + 2$** .

Tot slot

Je profielwerkstuk is je persoonlijke visitekaartje. De beste werkstukken zullen per profiel en schooltype door je themadocent voorgedragen worden aan een jury. Op een openbare slotavond zullen de besten de gelegenheid krijgen zich te presenteren. Dit kan een leuke prijs opleveren en staat goed in je CV.

Veel succes!

Planning

4H3: Oriëntatie- keuzefase

- Week 14** De leerling krijgt via de mentor of de teamleider de algemene richtlijnen en instructie m.b.t. het PWS.
- Tot week 20** De leerling krijgt bedenktijd voor de themakeuze en raadpleegt hierbij vakdocenten (de mogelijke themadocenten), literatuur, internet en eventueel de door school ter beschikking gestelde groslijst. In geval van groepswork worden partners gezocht. De leerling maakt een keuze en spreekt zijn voorkeur uit voor een TD.
- Week 20** Iedere leerling heeft zijn/haar themakeuzes bij de profielcoördinator ingeleverd.
(keuzeformulier PWS, zie het laatste bedrukte blad van deze handleiding. *pagina 18*).
- Week 21** De leerlingen horen of de keuze en zo ja, of de keuze is gehonoreerd en kennen hun TD.
- Week 23 of eerder** De TD beoordeelt de **procesvoortgang** op grond van het logboek en plan van aanpak waarin onderzoeksvraagstelling en planning verantwoord zijn. **(1^e beoordelingsmoment; gewicht 1)**
- Week 24** **Indien niet anders overeengekomen met de themadocent betekent inleveren na week 23: het maximaal te behalen cijfer is een 8.**
- Deadline** **Indien niet anders overeengekomen met de themadocent betekent inleveren na week 24 automatisch een 1.**

5H1: Informatiefase. De TD begeleidt en controleert.(vanaf week 25)

* Indien je doubleert, kun je gewoon doorgaan met je PWS. Je kunt het immers beter al afronden in het jaar dat je de tweede keer in de voorexamenklas zit dan in de eindexamenklas. Dan heb je het al druk genoeg!

- Week 47** De TD beoordeelt het proces van de informatiefase en daarmee de **totstandkoming** van het concept eindproduct aan de hand van het logboek, plan van aanpak en het bronnen- en materialenboek. **(2^e beoordelingsmoment; gewicht 1)**
- Week 48** **Indien niet anders met de themadocent overeengekomen betekent inleveren na week 47: het maximaal te behalen cijfer is een 8.**
- Deadline** **Indien niet anders overeengekomen met de themadocent betekent inleveren na week 48 automatisch een 1.**

vanaf
week 48

5H2,3: Schrijf/ontwerpfase. De TD begeleidt.

Week 9 Afronding schrijf/ontwerpfase en inleveren van het eindproduct.
of eerder

Week 9-14 De TD beoordeelt het **eindproduct**.
(3^e beoordelingsmoment; gewicht 3)

Bijlagen

- Een voorbeeld van een plan van aanpak voor het profielwerkstuk
- Formulier voor plan van aanpak voor het profielwerkstuk
- Formulier voor logboek profielwerkstuk
- Formulier voor de bronnenlijst
- Beoordelingslijsten (fase I t/m III)
- Keuzeformulier profielwerkstuk

Plan van aanpak voor het profielwerkstuk van :

.....

Activiteit	Door wie	Hoe/Waar	Wanneer	Tijdsduur

Een voorbeeld van een plan van aanpak

Activiteit	Door wie	Hoe/Waar	Wanneer	Tijdsduur
Hieronder staan enkele voorbeelden van zaken				
Informatie verzamelen, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - zoeken in mediatheek, op internet, in tijdschriften en dergelijke - overleg met vakdocenten, deskundigen, studenten enzovoorts - de afdeling "voorlichting" van bedrijven en instellingen raadplegen 				
Hoofdvraag (eventueel) bijstellen.				
Deelvragen (eventueel) bijstellen of anders formuleren.				
Wat denk je allemaal te moeten gaan doen: <ul style="list-style-type: none"> - Taakverdeling: wie doet wat, wanneer en hoe en wat wordt samen gedaan? - Moet er naar een bepaalde conclusie toe gewerkt worden? - Hoe zal het werkstuk eruit gaan zien? - Welke presentatievorm kiezen we? - Moeten er interviews of enquêtes gehouden worden? - Moeten er brieven, e-mails of faxen verstuurd worden? - Moeten er telefoongesprekken gepleegd worden? - Welke materialen en hulpmiddelen zijn er nodig? - Is tussentijds (informeel) contact met TD nodig? - Is een onderzoekslaboratorium (langdurig) nodig? - Is een speciale PC, of speciale software nodig? - Welke informatie ontbreekt er nog? - Wie houdt de literatuur- en bronnenlijst bij? - Is er een begrippenlijst en/of register nodig? 				
Op welke tijden en data gaat er aan het profielwerkstuk gewerkt worden: <ul style="list-style-type: none"> - Op school of op een andere daartoe aangewezen locatie - Bij iemand thuis 				
Afspraken maken over: <ul style="list-style-type: none"> - Wie doet welk deel van het schriftelijke werk? - Met welke tekstverwerker (beide dezelfde tekstverwerker, opmaak, lettertype, enzovoorts) - Hoe worden de bestanden onderling uitgewisseld? - Wie kan thuis internet raadplegen, indien nog essentiële informatie nodig blijkt? - Welke internet-zoekmachines kunnen we gebruiken? 				
Tip: <ul style="list-style-type: none"> - Lees regelmatig de aanwezige beoordelingslijst eens door en kijk of je aan alle zaken gedacht hebt die hierin genoemd zijn 				
Bovenstaande voorbeelden zijn voor de hand liggende zaken waaraan je kunt (moet) denken bij het maken van het plan van aanpak voor het profielwerkstuk. Op de volgende lege pagina's kun je nu jouw plan van aanpak invullen				

Beoordelingslijst fase I

Naam leerling: .....

Klas: .....

Omcirkel per aspect de score

Beoordelingsaspecten				Afspraken/ opmerkingen
1. Komt in het onderwerp/ontwerp de identiteit van het gekozen profielvak dan wel de integratie van twee vakken uit het profieldeel tot uitdrukking?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– herkenbaarheid van vakken	7	8	9	
– past het onderwerp in het profiel				
	10			
2. Heeft het onderwerp/ontwerp en de daarbij behorende (voorlopige) onderzoeksvraag een vakinhoudelijk niveau dat past bij het schooltype havo/vwo)?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– de duidelijkheid en diepgang van de onderzoeksvraag	7	8	9	
– originaliteit				
	10			
3. Heeft de leerling de voorlopige onderzoeksvraag opgesplitst in relevante deelvragen?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– vakinhoudelijk niveau				
– concrete onderzoeksvragen				
– uitvoerbaarheid en haalbaarheid	7	8	9	
– relatie met de hoofdvraag				
– geven de deelvragen antwoord op de hoofdvraag				
– afbakening en inperking				
– juiste terminologie				
	10			
4. Heeft de leerling bij de voorlopige onderzoeksvraag hypothesen opgesteld en/of verwachte uitkomsten of resultaten geformuleerd?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– overeenstemming met theorie				
– past de hypothese bij de onderzoeksvraag	7	8	9	
– diepgang				
	10			
5. Heeft de leerling een duidelijk en realistisch plan van aanpak gemaakt?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– noodzakelijke (deel-)activiteiten benoemd				
– logische volgorde van activiteiten				
– realistische planning in tijd				
– uitvoerbaarheid en duidelijkheid van het plan	7	8	9	
– taakverdeling				
	10			
6. Geeft de opzet van het onderzoek/ontwerp antwoord op de (voorlopige) onderzoeksvraag en deelvragen?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– gekozen onderzoeksmethode				
– voorgestelde proefopstelling				
– veiligheid en milieu				
– noodzakelijke (deel-)activiteiten benoemd	7	8	9	
	10			
7. Heeft de leerling een goed overzicht van geschikte informatiebronnen?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– volledigheid van de informatiebron				
– actualiteit en omvang van de informatie(bronnen)				
– betrouwbaarheid van de informatie(bronnen)	7	8	9	
– variatie in informatiebronnen				
	10			
8. In welke mate heeft de leerling zelfstandig gewerkt?.....	1	2	3	
	no	4	5	6
<i>Denk daarbij aan:</i>				
– zich heeft kunnen redden				
– zelf juiste beslissingen heeft genomen				
– anticipeert en meedenkt met groepsleden	7	8	9	
– met waardevolle ideeën is gekomen				
	10			
Score beoordelingsfase I	: 8			

Beoordelingslijst fase II

Naam leerling: .....

Klas: .....

Omcirkel per aspect de score

Beoordelingsaspecten				Afspraken/ opmerkingen
1. Wat is de informatieve kwaliteit van het logboek?.....	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				
- gemaakte keuzes	no			
- motivering van de keuzes	go	4	5 6	
- overzichtelijkheid		7	8 9	
- volledigheid				
		10		
2. Blijkt authenticiteit uit het logboek, het gesprek en de verzamelde informatie?.....	1	2	3	
	no			
	go	4	5 6	
		7	8 9	
		10		
3. Spoot het logboek met het plan van aanpak: met andere woorden ligt de leerling 'op schema'?	1	2	3	
	no			
	go	4	5 6	
		7	8 9	
		10		
4. Heeft de leerling geschikte informatiebronnen aangeboord en/of experimenten juist uitgevoerd en indien nodig de onderzoeksvraag bijgesteld?	1	2	3	
	no			
	go	4	5 6	
		7	8 9	
		10		
5. Heeft de leerling uit de informatiebronnen de relevante informatie gehaald c.q. zijn voldoende waarnemingen verricht en (meet)gegevens verzameld?.....	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				
<i>actualiteit van de informatie</i>	no			
<i>betrouwbaarheid van de informatie(bron)</i>	go	4	5 6	
<i>volledigheid van de informatie</i>		7	8 9	
<i>kwaliteit van de metingen</i>				
<i>metingen in redelijke overeenstemming met de theorie</i>		10		
6. Heeft de leerling de informatie/meetresultaten geordend, geschematiseerd en gestructureerd?	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				
<i>leesbaarheid en volledigheid van diagrammen, grafieken en tabellen: benoeming assen, legenda, definitie van vakinhoudelijke grootheden</i>	no			
<i>geeft het concept-werkstuk vertrouwen in een goede afronding</i>	go	4	5 6	
		7	8 9	
		10		
7. Blijkt uit het logboek en de verzamelde en bewerkte informatie dat de leerling de vakinhoudelijke problematiek en achtergrond begrepen heeft?	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				
<i>vakinhoudelijk verdedigbaar</i>	no			
<i>consistent begrippenkader</i>	go	4	5 6	
		7	8 9	
		10		
8. Zijn de aanzetten tot conclusies uit de resultaten/bevindingen van het onderzoek verantwoord getrokken?	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				
<i>is de conclusie gebaseerd op de verzamelde informatie?</i>	no			
<i>is de conclusie doordacht?</i>	go	4	5 6	
<i>blijkt hieruit reflectie?</i>		7	8 9	
		10		
9. In welke mate heeft de leerling zelfstandig gewerkt?.....	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				
- <i>zich heeft kunnen redden</i>	no			
- <i>zelf juiste beslissingen heeft genomen</i>	go	4	5 6	
- <i>anticipeert en meedenkt met groepsleden</i>		7	8 9	
- <i>met waardevolle ideeën is gekomen</i>				
		10		
10. Kwaliteit van praktisch werken op het laboratorium	1	2	3	
<i>Denk daarbij aan:</i>				

Beoordelingslijst fase III + eindcijfer

mondelijke presentatie

Naam leerling: ..... Klas: .....

Omcirkel per aspect de score

Samengewerkt met: .....

Beoordelingsaspecten			1	2	3		
1. Hoe beoordeelt u de inleiding? ..... <i>Denk daarbij aan:</i> <i>introdactie van het onderwerp</i> <i>achtergrondinformatie bij de vraag- of probleemstelling</i> <i>afbakening vraag- of probleemstelling</i> <i>onderzoeksopzet en –uitvoering</i>	1	2	3				
	4	5	6				
	7	8	9				
	10						
2. In welke mate geeft de leerling een uiteenzettend/betogend/beschouwend antwoord op de vraagstelling(en)? ..... <i>Denk daarbij aan:</i> <i>waarheidsgehalte</i> <i>feiten worden niet als meningen gepresenteerd en omgekeerd</i> <i>de gepresenteerde informatie is logisch geordend</i> <i>voorbeelden zijn sprekend</i> <i>argumenten zijn overtuigend en geloofwaardig</i>	1	2	3				
	4	5	6				
	7	8	9				
	10						
3. Hoe beoordeelt u de samenvatting/conclusie/aanbeveling? ..... <i>Denk daarbij aan:</i> <i>verantwoorde conclusie/aanbeveling</i> <i>de samenvatting/conclusie sluit aan bij de vraag- of probleemstelling</i> <i>de samenvatting/conclusie doet recht aan de gepresenteerde informatie</i> <i>de aanbeveling sluit aan bij de gepresenteerde informatie</i>	1	2	3				
	4	5	6				
	7	8	9				
	10						
4. De techniek en de uiterlijke verzorging is ..... <i>Denk daarbij aan:</i> <i>op ondersteunende en verlevendigende wijze gebruik maken van presentatiemiddelen (bord, hand-outs, overhead, e.d.)</i> <i>oogcontact met het publiek</i> <i>controleren of de luisteraars nog (kunnen) volgen waarover het gaat</i> <i>reageren op vragen</i>	1	2	3				
	4	5	6				
	7	8	9				
	10						
5. Het spreekgemak en de verstaanbaarheid is ..... <i>Denk daarbij aan:</i> <i>de uitingen volgen elkaar zonder langdurige pauzes op</i> <i>constructies zijn direct te begrijpen</i> <i>niet teveel haperingen en zelfcorrecties</i> <i>intonatie, tempo, volume en woordkeus verhogen de geboidheid en het luistergemak</i>	1	2	3				
	4	5	6				
	7	8	9				
	10						
Cijfer fase III (gewicht 3)	: 5			...	X 3	...	
Cijfer fase II (gewicht 1)				...	X 1	...	
Cijfer fase I (gewicht 1)				...	X 1	...	
Eind cijfer					: 5	...	
Eind: ...							

Beoordelingslijst fase III + eindcijfer

posterpresentatie

Naam leerling:.....

Klas:.....

Omcirkel per aspect de score

Samengewerkt met: .....

Presentatievaardigheden (posterpresentatie met mondelinge toelichting)

1. De uiterlijke verzorging en de opbouw van de poster is.....	1	2	3			
<i>Denk daarbij aan:</i>						
<i>omvang van de poster volgens afspraak</i>	4	5	6			
<i>de beeldelementen (tekst, afbeeldingen, grafieken, e.d.) zijn logisch, helder en duidelijk geordend</i>						
<i>afwisselend en functioneel gebruik van beeldelementen</i>	7	8	9			
<i>zorg besteed aan afwerking, afbeeldingen, grafieken, e.d.</i>						
<i>ook zonder mondelinge toelichting wordt de essentiële informatie overgebracht</i>						
<i>opstelling, plaats(ing) van de poster(s)</i>	10					
2. Hoe beoordeelt u de inleiding?	1	2	3			
<i>Denk daarbij aan:</i>						
<i>introductie van het onderwerp</i>	4	5	6			
<i>achtergrondinformatie bij de vraag- of probleemstelling</i>						
<i>afbakening vraag- of probleemstelling</i>	7	8	9			
<i>onderzoeksopzet en –uitvoering</i>						
	10					
3. In welke mate geeft de leerling een uiteenzettend/betogend/beschouwend antwoord op de vraagstelling(en)?	1	2	3			
<i>Denk daarbij aan:</i>						
<i>waarheidsgehalte</i>	4	5	6			
<i>feiten worden niet als meningen gepresenteerd en omgekeerd</i>						
<i>de gepresenteerde informatie is logisch geordend</i>	7	8	9			
<i>voorbeelden zijn sprekend</i>						
<i>argumenten zijn overtuigend en geloofwaardig</i>	10					
4. Hoe beoordeelt u de vragenronde?	1	2	3			
<i>Denk daarbij aan:</i>						
<i>bewaakt of iedereen de gestelde vraag heeft gehoord</i>	4	5	6			
<i>geeft antwoord op de vraag</i>						
<i>nodigt uit tot vragen stellen</i>	7	8	9			
	10					
5. Het spreekgemak en de verstaanbaarheid is.....	1	2	3			
<i>Denk daarbij aan:</i>						
<i>bij de overdracht is er oogcontact met het publiek</i>						
<i>controleren of de luisteraars nog (kunnen) volgen waarover het gaat</i>	4	5	6			
<i>de uitingen volgen elkaar zonder langdurige pauzes op</i>						
<i>constructies zijn direct te begrijpen</i>	7	8	9			
<i>niet teveel haperingen en zelfcorrecties</i>						
<i>intonatie, tempo, volume en woordkeus verhogen de geboeidheid en het luistergemak</i>	10					
Cijfer fase III (gewicht 3)	: 5			...	X 3	...
Cijfer fase II (gewicht 1)				...	X 1	...
Cijfer fase I (gewicht 1)				...	X 1	...
Eind cijfer					: 5	...

Eindcijfer: ...

Beoordelingslijst fase III + eindcijfer

schriftelijk verslag

Naam leerling: ..... Klas: .....

Omcirkel per aspect de score

Samengewerkt met: .....

Beoordelingsaspecten						
1. Hoe beoordeelt u de inleiding? ..... Denk daarbij aan: <i>introduce van het onderwerp</i> <i>formulering van de vraagstelling(en)</i> <i>beschrijving van de onderzoeksopzet en –uitvoering</i>	1	2	3			
	4	5	6			
	7	8	9			
	10					
2. Hoe beoordeelt u de hoofdtekst (kern)? ..... Denk daarbij aan: <i>ingaan op de hoofdvraag</i> <i>feiten worden niet als meningen gepresenteerd of omgekeerd</i> <i>leerling beperkt zich niet tot weergave van bronnen/ citaten, maar geeft uiteenzettend/</i> <i>betogend/ beschouwend antwoord op de vraagstelling</i> <i>waarheidsgehalte</i> <i>correcte en begrijpelijke weergave van bronnen en feitelijkheden</i>	1	2	3			
	4	5	6			
	7	8	9			
	10					
3. Hoe beoordeelt u het slot? ..... Denk daarbij aan: <i>correcte samenvatting van de inhoud van het middenstuk</i> <i>antwoord op de hoofdvraag/ deelvragen verkregen</i> <i>goed bij de vraagstelling aansluitende conclusie</i> <i>een eigen mening over het onderwerp</i>	1	2	3			
	4	5	6			
	7	8	9			
	10					
4. De techniek en de uiterlijke verzorging is ..... Denk daarbij aan: <i>logische opbouw van de tekst</i> <i>overzicht informatiebronnen/literatuurverwijzing</i> <i>omvang volgens afspraak</i> <i>zorg besteed aan afwerking/illustraties kantlijnen/lay out</i>	1	2	3			
	4	5	6			
	7	8	9			
	10					
5. Het taalgebruik is ..... Denk daarbij aan: <i>duidelijk/begrijpelijk (eigen woordgebruik)</i> <i>afgestemd op de doelgroep en tekstsoort</i> <i>de spelling en interpunctie zijn correct gebruikt</i> <i>consistentie van het gebruikte begrippenkader</i>	1	2	3			
	4	5	6			
	7	8	9			
	10					
Cijfer fase III (gewicht 3)	: 5			...	X 3	...
Cijfer fase II (gewicht 1)				...	X 1	...
Cijfer fase I (gewicht 1)				...	X 1	...
Eind cijfer					: 5	...
Eindcijfer: ...						

Keuzeformulier profielwerkstuk

Naam:	.....	Klas:	.....
Partner(s):	.....	Klas:	.....
Naam en akkoord thema- docent	.....		
Onderwerp:	.....		
Vak:	.....		
Hoofdvraag (eventueel aangevuld met deelvragen)			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

Index

- 2^e beoordelingsmoment, 6
- 3^e beoordelingsmoment, 7
- aard van het PWS, 2
- Beoordelingslijst fase I, 12
- Beoordelingslijst fase II, 13
- Beoordelingslijst fase III, 14
- Bijlagen, 7
- bronnen- en materialenmap, 4
- Bronnenlijst, 11
- deelvragen, 2
- eindcijfer, 15
- Fasering, 5
- geraadpleegde deskundige, 11
- groepsverband, 2
- groepswerk., 3
- herkansen, 2
- hypothese, 3
- inlevermoment, 5
- Keuzeformulier, 17
- logboek, 4
- Logboek, 10
- mondelinge presentatie, 14
- informatiefase, 6
- onderzoeksvraag, 2
- Oriëntatie, 6
- Plan van aanpak, 3, 8
- posterpresentatie, 15
- presentatie, 4
- Presentatie, 7
- probleemoplossend, 3
- profielcoördinator, 3
- Publicatie, 11
- schriftelijk verslag, 16
- standaard voorbeeld, 3
- studielast, 2
- themadocent, 2
- voorbeeld van een plan van aanpak, 9
- waardebepalend, 3

